

- структура бізнес-плану має бути чіткою з поділом на короткі параграфи

- доцільно виділяти кольором, шрифтами основні положення і висновки бізнес-плану;

- титульний листок має містити назву бізнес-плану із зазначенням виду діяльності підприємства, його юридичної адреси або прізвища та ініціалів підприємця;

- оптимальним вважається обсяг бізнес-плану на 30-50 сторінок з врахуванням титульного листка і змісту [3, с. 86].

Таким чином, бізнес-план дає змогу аналізувати, контролювати та оцінювати успішність діяльності під час реалізації бізнес-проекту, виявляти відхилення від плану та своєчасно коригувати напрями розвитку бізнесу з урахуванням стану війни.

Інформаційні джерела:

1. Данік Н.В. Бізнес-планування як інструмент здійснення фінансового менеджменту в сучасних умовах розвитку України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2015. Вип. 2. С. 81–84.

2. Михайленко О., Годун В., Юхименко Є. Розробка бізнес-плану підприємства. Молодий вчений, 6 (94) 2021., С. 211-214.

3. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.Ф. Гамалій, В.А. Вишневська, О.С. Хачатурян. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. –186с.

УДК 351:51

І.А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. управління, професор,
(*МАУП, Київ*)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ОСВІТИ

Важливим аспектом, який методологічно цінно аналізувати з використанням синергетичного підходу, є поняття пам'яті та інерційності освітньої системи. На думку багатьох західних теоретиків, реформування складних систем публічного сектору відрізняється від реформування бізнес-організацій саме за ознакою значної інерційності систем публічного сектору. Наприклад, М. Фуллан стверджує, що чим більше негативного досвіду від процесів попередньої реалізації інновацій мали вчителі, тим більш

чинними і апатичними вони будуть відносно наступних інновацій, незалежно від достоїнств ідей запропонованих програм.

Онтологічно пам'ять є функцією певної організації. Дослідниця, одним з предметів наукових пошуків якої також є математичне моделювання інтелектуальних систем, Є. Солодова вважає найбільш адекватною для визначення освітнього процесу динамічну модель з пам'яттю, що описується диференціальним рівнянням типу:

$dY(t) / dt = F(X(t), t, Y(t - \tau(t)))$, де $Y(t)$ – n -значний вектор, що описує стан системи в деякий момент часу t ; $X(t)$ – m -значний вектор вхідних взаємодій; $\tau(t)$ – запізнення, у загальному випадку відмінне для кожної із складових вектора $Y(t)$. Саме пам'ять виконує роль безперервної початкової функції та є параметром порядку у даній мікромоделі. У системі навчання особистості це може бути той запас навчальної інформації, з яким індивід починає навчатися. Таким чином, за допомогою рівняння із запізненням можна точно описати систему, не спрощуючи її. Виходячи із формули Є. Солодової, незмірне число похідних визначає і велику кількість можливостей вибору (ступенів свободи) в освітньому процесі. У руслі хронократичного (за допомогою категорії пам'яті) аналізу системи освіти стає очевидно, що системам з пам'яттю іманентно властива ознака розвитку (саморозвитку).

Поняття запізнення у селективній теорії організаційного розвитку пов'язано із категорією «інерційності системи» як організаційної характеристики, що пов'язується з чинниками зовнішнього довкілля та прагненням зберегти організаційну ідентичність, традиційність. Для системи соціальної сфери, якою є освіта, категорія інерційності певною мірою пояснює консерватизм, сталість традицій, повагу до досвіду (ознаки вітчизняної освітньої практики), що вирізняє освітню галузь як сферу культурної діяльності. Водночас, в рамках організаційної екології, інерційні організації наділені рядом переваг – вони зберегли впродовж свого існування вихідні риси, властивості і форми діяльності, тому мають значний рівень надійності, що є вирішальним чинником у боротьбі за виживання.

Таким чином, значний рівень супротиву освітнім змінам на організаційному рівні можна пояснити масштабом та міцністю інституціоналізованої структури накопиченої пам'яті, досвіду. На особливості становища такої структури певним чином також впливає характер зовнішнього середовища. Тому легко пояснити розвиток закладів, установ освіти в рамках селективної теорії – за логікою

природного відбору та селекції кращих соціокультурних зразків поведінки організацій.

Освіта як культурна система має значний структурний блок «пам'яті». Вітчизняна освітня система через те, що тривалий час функціонувала у дефіцитарному контексті, сильно зростила частоту циклів звернення до системного блоку пам'яті, традиційності та інерційності, який фактично і сприяв її виживанню в умовах недостачі матеріальних ресурсів. Ця сітка семантичних значень наразі стала дуже міцною, з густими вузлами, і тому новації із зовнішнього довкілля із великими труднощами проходять через неї на шляху до керуючого об'єкта. Але тут і закладена внутрішня доцільність хронократії (що діє як запізнення через обробку у семантичній сітці значень) – мінімізувати втрати від окремих деструктивних антропогенних факторів впливу на системний розвиток, забезпечити прогресивну системну еволюцію.

Хронократія не тільки сумісна з демократією, а і є її необхідною умовою. Оцінюючи запас міцності суспільства щодо антропогенних катастроф за критерієм якості регуляторних механізмів культури, що складаються із трьох компонентів: організаційна складність суспільства (його внутрішнє різноманіття), інформаційна складність культури соціуму, когнітивна складність середньостатистичного носія культури, до цього переліку в ролі найвагомішого регуляторного механізму слід додати час.

УДК 005.21:334.716

П.В. Смірнова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

Р.М. Бугріменко, д-р екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

В умовах третьої хвилі глобалізації важливу роль в розвитку країн відіграє цифрова економіка, найголовнішим фактором якої є інформація та знання, а також шляхи доступу до них. По всьому світу частка традиційної економіки зменшується, а цифровій – збільшується, надаючи могутні переваги для країн та бізнесу.

Цифрова економіка створює нові продукти, формує нові потреби, а швидкість і обсяг отримання інформації збільшуються з кожним днем. Всі ці процеси відкривають значні можливості для створення і